

ISSN 1304-8120 | e-ISSN 2149-2786

Araştırma Makalesi * Research Article

TMS/TFRS VE BOBİFRS Üzerine Yazılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi (2010-2022)

Analysis of Graduate Thesis on TMS/TFRS and BOBIFRS (2010-2022)

Seval ELDEN ÜRGÜP

Doç. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü

sevalelden@hotmail.com

Orcid ID: 0000-0002-7464-3485

Nazan GÜNGÖR KARYAĞDI

Öğr. Gör. Dr., Bitlis Eren Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları

ngkaryagdi@beu.edu.tr

Orcid ID: 0000-0003-3938-4147

Öz: Bu çalışmada, Türkiye Muhasebe Standartları/Finansal Raporlama Standartları (TMS/TFRS) ile Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) alanında yazılan lisansüstü tezlerin analizi yapılarak literatüre katkılarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışma 2010-2022 yılları arasında TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan 318 lisansüstü tezini kapsamaktadır. Araştırma kapsamına alınan tezler içerik analizi yöntemine göre 6 farklı başlık altında incelenmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma verilerine Yüksek Öğrenim Kurulu Tez Merkezi'nden ulaşılmış ulaşılan araştırma verileri ve elde edilen veriler word programında değerlendirilerek araştırma sonuçları elde edilmiştir. Çalışma sonunda, konu hakkında yazılan yüksek lisans tezinin tezlerinin doktora tezlerinden tezinden sayıca daha fazla olduğunun tespit edildiği çalışmada edilmiştir. 2019 yılında TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan tezlerin araştırma kapsamında yer alan diğer yıllara göre daha fazla tercih edilen tez konusu olduğu da ortaya konulmuştur. Konuyla ilgili çoğunlukla Prof. Dr. ve Doç. Dr. unvanına sahip akademisyenlerin danışmanlık yaptıkları belirlenmiştir. Okan Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi'nde bu konu başlığı altında fazlaca tezin kaleme alındığı ve işletme anabilim dalının TMS/TFRS ve BOBİ FRS tez konusu üzerine diğer anabilim dallarına göre daha fazla çalışma yaptığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca TMS konu başlığının yazarlar tarafından TMS konu başlığının araştırma konusu olarak daha çok tercih edilen konu başlığı olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: TMS/TFRS, BOBİFRS, lisansüstü tezler.

Abstract: This study, it is aimed to analyze the postgraduate theses written in the field of Turkish Accounting Standards, Financial Reporting Standards (TMS/TFRS) and Financial Reporting Standards for Large and Medium Sized Enterprises (BOBİ FRS) to reveal their contributions to the literature. The study includes 318 postgraduate theses written on TMS/TFRS and BOBİ FRS between 2010-2022. The theses included in the research were analyzed and interpreted under 6 different headings according to the content analysis method. The research data were obtained from the Higher Education Council Thesis Center and the data obtained were evaluated in the Word program and the research results were obtained. At the end of the study, it was determined that the master's thesis written on the subject was more than the doctoral thesis. It has been revealed that the theses written on TMS/TFRS and BOBİ FRS in 2019 are more preferred thesis topics compared to other years within the scope of the research. Mostly Prof. and Assoc. It has been determined that academicians

Geliş Tarihi:19.06.2023

Kabul Tarihi:01.12.2023

Yayın Tarihi:31.12.2023

Atıf: Ürgüp Elden, S. & Karyağdı Güngör, N. (2023). TMS/TFRS ve BOBİFRS üzerine yazılmış lisansüstü tezlerin analizi (2010-2022). *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(3), 1117-1128. Doi: 10.33437/ksusbd.1316885

---

with the title of advisor are provided with consultancy services. Many theses have been written on this topic at Okan and Marmara University. It has been concluded that the department of business administration has done more studies on TMS/TFRS and BOBİ FRS thesis topics compared to other departments. In addition, it has been observed that the TMS topic is the most preferred topic by the authors as the research topic of the TMS topic.

Keywords: TMS/TFRS, BOBİFRS, graduate theses.

GİRİŞ

Küreselleşmeyle birlikte son zamanlarda yaşanan gelişmeler işletmelerin sınırlarını genişletmiş, uluslararası ticari faaliyetlerini arttırmıştır. Sınırların ortadan kalmasına zemin hazırlayan bu durum muhasebe uygulamalarında yeni düzenlemelerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bu kapsamda uygulamalarda gerek birliğin sağlanması gerekse doğru, şeffaf, güvenilir, karşılaştırılabilir bilgilerin elde edilmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu zorunlulukla beraber işletmeler tarafından uluslararası muhasebe ve finansal tabloların hazırlanması, kullanılması ve bunlara uyumlaştırma çalışmaları yapılmaya başlanmıştır. Muhasebe alanında uygulama birliğinin sağlanması için Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının (UMS ve UFRS) Türkçe'ye çevrilmesi gerekliliği ortaya çıkmış ve bu kapsamda Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları (TMS/TFRS) Türkiye'de yayımlanarak kullanılmaya başlanmıştır.

Kamu Gözetimi Kurumu (KGK) tarafından denetime tabi tutulan işletmelerin Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarını (TMS/TFRS) kullanması öngörülmüştür. Fakat TMS/TFRS'lerin çeviri kaynaklı ve karmaşık bir yapıya sahip olması, ek maliyet gerektirmesi vb. nedenler zaman zaman bazı sorunları da beraberinde getirmiştir. Bunların yanı sıra bağımsız denetime tabi tutulduğu halde çeşitli nedenlerden TMS/TFRS'leri kullanamayan bazı işletmelerin varlığı KGK'nin bu konuda çalışmalar yapmasına zemin hazırlamıştır. 2014 yılında KGK tarafından yerel finansal raporlama standartlarının oluşturulması amacıyla çeşitli çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) 29 Temmuz 2017 tarihli ve 30138 sayılı resmi gazetede yayımlanarak 01.01.2018 tarihinden itibaren bu standartlar AB 34 numaralı direktifiyle uyumlu bir şekilde hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur. 27 bölümden oluşan BOBİ FRS finansal raporlama çerçevesini kapsamı içine alan bütün nitelikleri barındırdığından finansal tabloların meydana getirilmesinde ayrı bir standart setinin oluşturulmasına gerek duyulmamaktadır.

Türkiye'de faaliyet gösteren işletmeler tarafından hem TMS/TFRS hem de BOBİ FRS uygulamalarının benimsenmesi muhasebe uygulamaları ve finansal tabloların hazırlanması gibi konularda işletmelere rehberlik edip uygulamalarda karşılaşılan sorunların ortadan kalkmasına ya da minimize edilmesine destek sağlayacaktır.

TMS/TFRS VE BOBİ FRS konularının 2010-2022 yılları arasında ne sıklıkla ele alındığının ortaya konulması amacıyla Yükseköğretim Kurulu ulusal tez veri tabanında ilgili konulara yönelik tez dokümanlarına ulaşıp tamamlanan lisansüstü tez çalışmalarının bir araya getirilerek değerlendirilmesi ile Türkiye'de bu konularda yapılan bilimsel çalışmaların durum tespitinin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın, hangi konularda ne kadar çalışma yapıldığının ya da hangi konularda çalışmalara ihtiyaç duyulduğunun belirlenmesi ve konu seçimi gibi aşamalarda araştırmacılara ve lisansüstü öğrenciler tarafından yapılacak çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Araştırmanın bu alandaki bilimsel çalışmaların artmasına katkı sağlayarak bu anlamda yararlı olabileceği de düşünülmektedir.

TÜRKİYE MUHASEBE VE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI

Standartlar, mesleği icra eden kişi/kişilerce hazırlanan muhasebe hesap ve uygulamalarının incelenmesi, kaydedilmesi ve düzenlenmesi amacıyla kullanılan yöntem olarak tanımlanmaktadır. Bu standartlar, muhasebe ve finans sistemindeki işlemlerin ve olayların nasıl kaydedilip sınıflandırılacağını, gerçeğe uygun, şeffaf, karşılaştırılabilir raporlama esasının nasıl belirleneceğini de içermektedir (Şahin, 2010: 3). Bu bilgiler ışığında işletmeler açısından muhasebe ve finansal raporlama standartlarının önemi giderek artmaya başlamıştır. Bu önemi ortaya koyan maddeler aşağıdaki gibidir (Akgül ve Akay, 2003: 89):

- İşletmelerin planlarının kısa ve uzun vadede belirlenmesi, işletme amaçlarının ortaya konulması ve mali performans analizlerinin doğru yapılmasına katkı sağlar.
- İşletmelerin doğru ve stratejik kararlar almasında önemlidir.
- İşletme yönetimine yapılacak işlemler ve dönemleri konusunda kolayca analiz yapabilme imkânı sağlar.
- İşletmelerin aynı sektördeki diğer işletmelerle finansal performanslar açısından karşılaştırmalar yapılmasına katkı sunarak; karşılaştırmalar sonucunda elde edilen verilerin yorumlanmasına destek sağlar.
- İşletmelerin başarılı bir şekilde denetlenmesi konusunda kolaylık sağlar.

Muhasebe alanında ortak dil oluşturulması kapsamında yapılan çalışmaların ilki 1960'lı yıllarda karşımıza çıkmaktadır. 1972 yılında Uluslararası Muhasebecilik Kongresinde bu konuyla ilgili konular gündeme gelmiştir. Kanada, Almanya, ABD olmak üzere birçok ülkenin katılım gösterdiği anlaşma ile Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi'nin kurulmasına yönelik çalışmalarla Uluslararası Muhasebe Standartları oluşturulmaya başlanmıştır. Standartların bütün ülkelerde tanınması amacıyla 1977 yılında Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu da kurularak standartların geliştirilmesi ve benimsenmesi yönündeki çalışmalara ağırlık verilmiştir. Avrupa Muhasebeciler Federasyonu, muhasebe standartlarının bütün ülkeler tarafından benimsenmesi ve ülkelerin standartlara uyum konusunda başarı sağlaması için 1989 yılında Uluslararası Muhasebe Standartları ile anlaşma sağlamıştır. Amerika Muhasebe Standartları (US GAAP) ile Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB) ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının (IASB) birbirleriyle uyumlu hale getirilmesi amacıyla 2002 'de Norwalk Anlaşması yapılmıştır. Bu gelişmelerin ardından Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB), bütün ülkelerde uygulanmak ve küresel çapta uyumluluğun sağlanmasına destek olmak amacıyla 16 adet TFRS, 41 adet ise TMS yayımlamıştır. Hem Avrupa Birliği'ne üye olan ülkeler hem de aday ülkelerde ise, 2005 yılından itibaren UMS/UFRS uygulamaya konulmuştur (Karavardar ve Kaymak, 2020: 114).

Türkiye'de de standartların gelişimiyle ilgili bir takım çalışmalar devlet öncülüğünde yapılmaya başlanmıştır (Toraman ve Bayramoğlu, 2006: 474). Ülkemizde muhasebe uygulamalarına yardımcı olan çeşitli düzenlemeler bulunmaktadır. TTK, vergi mevzuatları, Sermaye Piyasası Tebliği ve Maliye Bakanlığınca yayınlanan diğer tebliğler bu düzenlemelere örnektir. 1950 yılına kadar ülkemizdeki muhasebe uygulamalarında Fransa ve Almanya muhasebe sistemleri örnek alınmaktaydı. Ancak zaman geçtikçe ABD ile gerek ekonomik gerekse sosyal ilişkilerin gelişmesi sonucu uygulamalarda Amerikan sistemi etkili olmaya başlamıştır. 1987 yılında AB üyeliğine başvurma işleminden itibaren AB uygulamalarının etkisi görülmeye başlanmıştır (Kocamaz, 2012: 111). Daha sonra 1989'da 3568 sayılı "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu" yayımlanmıştır. Bu kanunun yürürlüğe konulmasının ardından meslek mensupları bir araya gelerek Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğini (TÜRMOB) oluşturmuşlardır. Muhasebe standartlarının Türkiye'de gelişmesi amacıyla 1995 yılında TÜRMOB tarafından Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu (TMUDESK) kurulmuş ve çalışmalar bu kurul tarafından yürütülmeye başlanmıştır (Pekdemir, 2003: 22-23). Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulunun (IASB) yayımladığı Uluslararası Muhasebe Standartları (IAS) ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının (IFRS) Türkçe'ye çevrilmesinin ardından Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) oluşturulmuştur. (Akdoğan, 2006: 1-2). 2011 yılından itibaren standartların oluşturulması, uyumlaştırılması gibi bütün çalışmalar KGK tarafından yapılmaktadır. Bu kapsamda KGK farklı sektörlerde çalışan ve büyüklükleri farklı olan işletmeler için düzenlemeler yapma konusunda da yetkilendirilmiştir. KGK tarafından Türkiye'de bağımsız denetime tabi olup faaliyet gösteren işletmelerin TFRS uygulamaları öngörülmüş ancak bu uygulamanın işletmelere giderek ek maliyet yükleyeceği yönünde durumların da olabileceği göz önünde bulundurulmuştur. Böylece TFRS uygulama kapsamının 2014 yılı itibariyle bağımsız denetim kapsamından çıkarılması öngörülmüştür. Daha sonra Maliye Bakanlığı tarafından TFRS'leri uygulamayan işletmelere yönelik Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği yayımlanmıştır. 2018 yılında ihtiyaca binaen bağımsız denetim alanında olup TFRS kullanmayan işletmelerin finansal raporlama çerçevesini belirlemek amacıyla "Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama

Standardının (BOBİ FRS) uygulanması kararlaştırılmıştır. Böylece TFRS kullanmayan ancak denetime tabi olan işletmelerin uygulamada sorun yaşamaması için Muhasebe Uygulamaları Genel Tebliği (MSUGT) ve İlave Hususlar'ın yerini BOBİ FRS almıştır. (Karavardar ve Kaymak, 2020:114-115).

BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDI (BOBİ FRS)

Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS), "2013 yılı ve 34 Sayılı Avrupa Birliği Muhasebe Yönergesinde yer alan "önce küçükleri düşün" anlayışı korunarak İngiltere'de orta ölçekli işletmelere yönelik FRS 102 ve mikro işletmelere yönelik FRS 105" standartlarının yayımlanmasından sonra ortaya çıkan standart seti olarak bilinmektedir. FRS 102 standardının ortaya çıkması ve kullanılmasıyla KGK tarafından BOBİ FRS hazırlanarak 29 Temmuz 2017'de Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. BOBİ FRS bağımsız denetime tabi olan fakat Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını (TFRS) uygulamayan işletmeler için oluşturulan finansal raporlama standartlarıdır. BOBİ FRS'nin temel amacı, finansal tabloların gerçeğe uygun sunulmasını sağlamak, finansal bilgi ihtiyacını karşılamak ve işletmeler için kıyaslanabilir finansal tabloların düzenlenmesine olanak sağlamaktır. (Gökçen, Öztürk ve Güleç, 2019:414).

27 bölümden oluşan BOBİ FRS uluslararası muhasebe standartlarına, finansal raporlama standartlarına ve AB'nin düzenlemelerine uygun şekilde hazırlanmıştır. Söz konusu standart orta büyüklükteki işletmeler için genel olarak maliyet esaslı finansal raporlama öngörürken büyük işletmeler için de ek yükümlülükler getirmiştir.

BOBİ FRS kapsamında finansal tabloların amacı, işletmelerin mali durumları, finansal performansları ve nakit akışlarıyla alakalı tablo kullanıcılarına karar alırken yararlı olabilecek düzeyde finansal bilgilerin sunulması olarak ifade edilmektedir. Bu çerçevede BOBİ FRS'lere ilişkin özellikler şöyledir (Sarılğan, 2021:46-47):

- BOBİ FRS 27 bölümden meydana gelmekte; ekinde münferit ve finansal tablolar yer almaktadır.
- Standartlar açısından uluslararası ve AB tarafından hazırlanmış uygulamalara uyumludurlar.
- Genel geçer finansal raporlama sistemi tarafından ihtiyaç duyulan bütün hususları içermektedir.
- Ekinde kullanıcılara kolaylık sağlayacağı düşünülen terimler sözlüğü bulunmaktadır.
- Belirtilen hususlar taslakta olabildiğince açık bir şekilde yer almaktadır.

BOBİ FRS Bunların dışında BOBİ FRS'ye göre hazırlanan finansal tablolar seti Finansal Durum Tablosu, Kâr veya Zarar Tablosu, Nakit Akış Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve bunlara ilişkin Dipnotlardan oluşmaktadır.

BOBİ FRS seti, finansal tabloların sunulmasıyla ilgili başka standart setine gerek kalmadan, kabul edilebilir finansal raporlamanın gerektirdiği tüm özellikleri taşımaktadır. Büyük işletmelere ek yükümlülükler getiren maliyet esaslı bir raporlama seti şeklinde ifade edilen BOBİ FRS, öncesinde yürürlükte olan TMS /TFRS'ye kıyasla daha anlaşılır ve kolay kavranabilen bir dil ile ifade edildiği için setin ilk uygulama yılında 4700 civarında şirket tarafından uygulanacağı düşünülmüştür. Bununla birlikte BOBİ FRS büyük işletmelere ek sorumluluklar getirmiş olup getirilen ek sorumluluklar şöyledir (Alataş ve Kılıç, 2018: 459):

- Büyük ölçekli işletmelerde konsolide finansal tablo hazırlamak zorunlu iken; orta büyüklükteki işletmelerde ihtiyari bir durumdur.
- Büyük ölçekli işletmelerin konsolide ve bireysel finansal tablolarında ertelenmiş vergi tutarlarını sunmaları zorunlu tutulmuştur.
- Büyük işletmelerin hasılat ve ilişkili taraflarla olan işlemlerinde ek açıklamalarda bulunmaları gerekmektedir.

➤ Esas ortaklar tarafından oluşturulan konsolide finansal tablolara ek olarak münferit finansal tablonun hazırlanması da gerekmektedir. Fakat hazırlanan finansal tablolarda işletmeler münferit finansal tablolarına ilişkin dipnotlarını sunmayabilirler.

LİTERATÜR TARAMASI

TMS/TFRS ve BOBİ FRS konularıyla ilgili yapılmış akademik çalışmaların ve lisansüstü tezlerin analiz edilmesine ilişkin literatür incelendiğinde TMS/TFRS ile ilgili birçok çalışmanın yapıldığı ancak BOBİ FRS ile ilgili çalışma sayısının sınırlı olduğu görülmektedir. TMS/TFRS ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında bu çalışmaların bazılarında lisansüstü tezlerin bazılarında ise makale, bildiri gibi çalışmaların bibliyometrik analizi ya da içerik analizi şeklinde yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalardan bazılarında aşağıda değinilmiştir.

Alkan (2014), muhasebeyle alakalı yazılmış olan tezlerin muhasebe alanına katkılarını incelemek istediği çalışmada Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama standartlarıyla alakalı olan tezlerin daha çok literatür tarama, alan araştırması, ülke karşılaştırmaları veya örnek uygulamalar yapılarak tamamlandığı sonucuna ulaşmıştır.

İşseveroğlu vd. (2014) tarafından hazırlanan çalışmada Türkiye’de 2005-2013 yıllarında Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) ile ilişkili olarak hazırlanmış makale ve bildirimler incelenmiştir. Çalışma sonucunda makalelerin dağılımına bakıldığında makalelerin %39’unun TFRS, %54’ünün TMS, %7’sinin ise, KOBİ TFRS’ye ilişkin olduğu sunulan tebliğler de ise tebliğlerin %50,9 TFRS, %35,2 TMS, %13,9 ise KOBİ TFRS konularıyla ilişkili olduğu ortaya konulmuştur.

Ercan (2016), 2011-2013 yıllarında Uluslararası Türk Coğrafyasında gerçekleşen UFRS Sempozyumlarındaki tebliğleri ve içeriklerini incelediği çalışmada sempozyumlarda sunulan tebliğlerin KOBİ TFRS, Denetim, UFRS’ye geçiş sürecinde yaşanan sorunları tespit etme amacı içerisinde olduğunu belirterek tebliğlerin TMS ve TFRS ‘ye ilişkin farkındalık oluşturduğunu dile getirmiştir.

Güngörmüş (2016), Muhasebe standartlarına yönelik hazırlanan tezlerin irdelendiği çalışmada araştırmaya dahil edilen tezlerde en fazla araştırılan ve hiç araştırma konusu olmayan muhasebe standartlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda Türkiye Muhasebe Standartlarıyla ilgili zaman geçtikçe daha başka konuların ele alındığı aynı zamanda standartlarla alakalı hangi konularda tez hazırlanmadığı da ortaya çıkmıştır.

Ataman ve Cavlak (2017), BOBİ FRS ve TMS/TFRS setlerinin karşılaştırılmasının temel alındığı çalışmada BOBİ FRS’nin genel özelliklerine değinildikten sonra BOBİ FRS ve TMS/TFRS düzenlemelerinin BOBİ FRS’deki bölümler dikkate alınarak birbirine benzer ve birbirinden ayrılan özellikleri üzerinde durulmuştur. Araştırma sonucunda bazı temel ayrımlarının olmasına rağmen her iki standardın da birbiriyle uyum sağladığı tespit edilmiştir.

Alataş ve Kılıç (2018) BOBİ FRS ile TMS /TFRS arasında farklı olan kısımların özet tablolar vasıtasıyla ele alındığı çalışmada standartlar arasında bazı farklılıkların olmasına rağmen genel anlamda standartların birbiriyle uyumlu oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Tunçez (2018) BOBİ FRS ile TMS/TFRS’ nin genel hatlarıyla ele alınıp karşılaştırma yoluyla incelendiği çalışmada BOBİ FRS’nin TMS/TFRS’ye kıyasla daha sade ve kolay anlaşılabilir bir dile sahip olduğu tespit edilmiştir.

Durgut ve Pehlivan (2018), Türkiye’de standartlara ilişkin yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının ele alındığı ve bu kapsamda 1987-2017 yılları arasında konuya ilişkin hazırlanan tezlerin incelendiği çalışmada standartlara ilişkin yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının birçoğunun 2010 yılında hazırlandığı ve birçok tezin lisan seviyesinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çoban Çelikkemir (2019) Türkiye’de muhasebe standartları (TMS) alanında hazırlanan tezlerin incelendiği çalışmada tezler içerisinde en fazla incelemeye tabi olan konuların KOBİ UFRS ve TFRS, stoklar, maddi duran varlıklar, inşaat muhasebesi ve finansal konsolidasyon olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yıldırım (2019) yapmış olduğu çalışmada, BOBİ FRS Bölüm 19 karşılıklar kapsamında yer alan ilkeleri detaylı şekilde incelemiş ve değerlendirmiştir.

Aytaç ve Gençoğlu (2020) TFRS, BOBİ FRS, KÜMİ FRS, MSUGT deki uygulamaların maddi duran varlıklar ve amortismanlar açısından karşılaştırılmasının amaç edinildiği çalışmada TFRS, BOBİ FRS ve KÜMİ FRS setinde maddi duran varlıklar ve amortismanlarla ilgili düzenlemelerde çoğu noktada benzerliklerin bulunmasına rağmen TMS 23 borçlanma maliyetleri kapsamındaki vade farkları konusunda ayrı bir uygulamanın yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Şen ve Özbirecikli (2020) KÜMİ FRS'de bulunan ilkeleri BOBİ FRS, TMS ve TFRS, MSUGT ve VUK kapsamında karşılaştırarak iş dünyasına sağlayacağı faydaların ve olası etkilerin belirmesinin amaçlandığı çalışmada KÜMİ FRS'de yer alan kısımlar ayrı ayrı başlıklar şeklinde incelenmiş; BOBİ FRS, TMS7TFRS'de uygulanan muhasebe politikaları bakımından bir dizi farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Ortaya çıkan bu farklılıklar sonucu Türkiye'de muhasebe uygulamalarıyla birlikte finansal tablo kullanıcılarını etkileyebileceği düşünülen durumlar ortaya konulmuştur.

Özdemir (2020) BOBİ FRS'yi uygulayan ya da uygulayacak olan işletmelere ait nakit akış tablolarının düzenlenmesi sırasında kullanılmak istenilen "Doğrudan" veya "Dolaylı" yöntemlerin fayda ve zararlarının tespit edilmesinin amaçladığı çalışmada nakit akış tabloları baz alınmış ve inceleme sonucunda dolaylı yöntemin daha çok kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Arzova ve Şahin (2021), 2005 yılından itibaren Türkiye'de kullanılan TMS/TFRS açısından gerçeğe uygun değer kavramının incelendiği çalışmada öncelikle gerçeğe uygun değer kavramsal ve uygulama boyutu ele alınmıştır. Daha sonra BOBİ FRS, KÜMİ FRS, Faizsiz Finans Muhasebe Standartları (FFMS)'ler gerçeğe uygun değer kavramı açısından incelenerek standartlarla ilişkili farklılıklar tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler gerçeğe uygun değer kavramının uygulanması esnasında kötü amaçlı keyfi kullanımın önüne geçilmesi için bazı düzenlemelerin yapılmasının zorunluğu olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Koç (2021), Muhasebe ve finansal raporlama standartları kapsamında yapılan tezlerin bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak incelendiği çalışmada Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi'nde bulunan 468 adet lisansüstü tez araştırılmıştır. Araştırma sonucunda standartlarla ilgili ilk tez çalışmasının 1992 yılında yapıldığı ve konuya ilişkin lisansüstü tezlerin en fazla Marmara Üniversitesi bünyesinde sunulduğu tespit edilmiştir. Tezlerin sırasıyla işletme, ekonomi, maliye, kamu yönetimi ana bilim dallarında hazırlanmış olduğu tespit edilen başka bir husustur.

ARAŞTIRMANIN AMACI, YÖNTEMİ VE SINIRLARI

Araştırmanın amacı, YÖK Ulusal Tez Merkezinin veri tabanında yer alan 2010-2022 yılları arasında TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan lisansüstü tezleri farklı başlıklar altında incelemek ve literatüre kazandırmaktır. Araştırma verilerine YÖK tez taranarak ulaşılmış ve 2010-2022 yılları arasında TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan 318 lisansüstü tez incelenmiştir.

İçerik analiz yöntemi ulaşılan istatistiki veriler hakkında açıklama yapmak, verileri birbirleriyle ilişkilendirmek ve istatistiki veri sonuçlarına yorum getirmektir. (Alkan, 2014: 44). Bu çalışmada Sosyal bilimler alanında fazlaca tercih edilen analiz yöntemlerinden biri olan içerik analiz yönteminden yararlanılmıştır. Temalar belirlenerek İstatistiki veriler bilgi kullanıcılarının anlayacağı şekilde kodlanmış, ve ulaşılan sonuçlar değerlendirilmiştir.

Araştırma kapsamında yer alan lisansüstü tezler; yazarların cinsiyeti, tez çeşitleri, danışman unvanı, tezlerin yayımlanma yılı, yayımlayan üniversite, anabilim dalı ve konu başlıkları baz alınarak incelenmiş ve inceleme sonucunda ulaşılan sonuçlar yorumlanmıştır.

ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Çalışmada, 2010-2022 yılları arasında TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan 318 lisansüstü tez farklı açılardan incelenmiştir. İnceleme sonucunda tez yazarlarının cinsiyetlerine göre dağılımları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Tez yazarlarının cinsiyetine göre dağılımı

Cinsiyet	Kişi Sayısı	Yüzde(%)
Kadın	130	41
Erkek	188	59
Toplam	318	100

Tablo 1 bulgularına göre, 2010-2022 yılları arasında TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan lisansüstü tezlerin yazımına 130 kişi olmak üzere (%41) oranıyla kadınlar, 188 kişi olmak üzere (%59) oranıyla erkekler katkıda bulunmuştur. Araştırma kapsamında olan bu konuda erkeklerin kadınlardan daha fazla çalıştığı ortaya konulmuştur.

Nitelikleri dikkate alınarak incelenen araştırma kapsamındaki tezlerle ilgili bulgular Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Tezlerin çeşitlerine göre dağılımı

Tez Çeşitleri	Tez Sayısı	Yüzde(%)
Doktora	24	8
Yüksek Lisans	294	92
Toplam	318	100

Tablo 2’de yer alan verilerde, çalışma kapsamında yazılan 318 lisansüstü tezin 294’ü yüksek lisans (0,92) tezi iken 24’ü ise doktora (0,08) tezinden oluşmaktadır. Bu bulgulara göre, TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yapılan çalışmaların daha çok yüksek lisans tezlerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı incelenmiş ve elde edilen bulgulara Tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3. Tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı

Danışmanlara Ait Unvanlar	Danışmanların Sayısı	Yüzde (%)
Dr.	4	1
Dr.Öğr.Üyesi	53	17
Doç.Dr.	95	30
Prof.Dr.	108	34
Yrd.Doç.Dr.	58	18
Toplam	201	100

Tablo 3’teki bulgulara göre TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan lisansüstü tezlerin literatüre kazandırılmasında öğrencilere yol gösteren danışmanların 108’i profesör, 95’i doçent, 58’i yardımcı doçent, 53’ü doktor öğretim üyesi iken ve 4’ünün ise, doktor olduğu görülmektedir.

2010 – 2022 arasında yazılan tezlerin yıllara göre dağılımı incelenmiş ve elde edilen bulgulara Tablo 4’te yer verilmiştir.

Tablo 4. Tezlerin yıllara ilişkin dağılımı

Yıllar	Tezlerin Sayısı	Yüzde (%)
2010	15	4
2011	9	3
2012	8	3
2013	18	6
2014	16	5
2015	31	10
2016	24	8
2017	21	7
2018	39	12
2019	67	21
2020	28	9
2021	30	9
2022	12	3
Toplam	318	100

Tablo 4'teki sonuçlara göre, 2019 yılında TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yapılan çalışmaların diğer yıllara göre daha fazla olduğu görülmektedir. Bu konu hakkında 2010'da 15 tez (%4), 2011'de 9 tez (%3) , 2012'de 8 tez (%3) , 2013'te 18 tez (%6), 2014'te 16 tez (%5), 2015'te 31 tez (%10), 2016'da 24 tez (%8), 2017'de 21 tez (%7), 2018'de 39 tez (%12), 2019'da 67 tez (%21), 2020'de 28 tez (%9), 2021'de 30 tez (%9), 2022'de 12 tez (%3), olmak üzere literatüre kazandırılmıştır.

TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Tezlerin üniversitelere göre dağılımı

Üniversite Adı	Tez Sayısı	Yüzde (%)	Üniversite Adı	Tez Sayısı	Yüzde (%)
Adnan Menderes Üniv.	1	0.3	İstanbul Gelişim Üniv.	1	0.3
Afyon Kocatepe Üniv.	6	2	İstanbul Kültür Üniv.	1	0.3
Ağrı İbrahim Çeçen Üniv.	1	0.3	İstanbul Ticaret Üniv.	18	6
Akdeniz Üniv.	3	0.9	İstanbul Üniv.	2	0.6
Aksaray Üniv.	5	1.6	K.Maraş Sütçü İmam Üniv.	4	1.3
Ankara Hacı Bayram Veli Üniv.	1	0.3	Kafkas Üniv.	1	0.3
Atatürk Üniv.	2	0.6	Karabük Üniv.	1	0.3
Avrasya Üniv.	1	0.3	Karadeniz Teknik Üniv.	3	0.9
Bahçeşehir Üniv.	3	0.9	Karamanoğlu Mehmet Bey Üniv.	5	1.5
Balıkesir Üniv.	5	1.5	Kastamonu Üniv.	1	0.3
Bartın Üniv.	2	0.6	Kırıkkale Üniv.	1	0.3
Başkent Üniv.	6	2	Kırklareli Üniv.	2	0.6
Bilecik Şeyh Edebali Üniv.	1	0.3	Kocaeli Üniv.	4	1.3
Celal Bayar Üniv.	8	2.5	Marmara Üniv.	34	11
Cumhuriyet Üniv.	10	3	Mehmet Akif Ersoy Üniv.	15	5
Çukurova Üniv.	1	0.3	Muğla Sıtkı Koçman Üniv.	5	1.5
Dokuz Eylül Üniv.	5	1.5	Mustafa Kemal Üniv.	2	0.6
Dumlupınar Üniv.	7	2	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniv.	1	0.3
Düzce Üniv.	1	0.3	Niğde Ömer Halis Demir Üniv.	2	0.6
Erciyes Üniv.	2	0.6	Okan Üniv.	48	15
Eskisehir Osman Gazi Üniv.	1	0.3	Pamukkale Üniv.	2	0.6
Fırat Üniv.	1	0.3	Recep Tayyip Erdoğan Üniv.	1	0.3

Galatasaray Üniv.	3	0.9	Sakarya Üniv.	8	2.5
Gazi Osman Paşa Üniv.	3	0.9	Selçuk Üniv.	7	2
Gazi Üniv.	15	5	Süleyman Demirel Üniv.	5	1.5
Gaziantep	4	1.3	T. Namık Kemal Üniv.	1	0.3
Giresun Üniv.	1	0.3	Trakya Üniv.	1	0.3
Hacettepe Üniv.	1	0.3	Türk Hava Kurumu Üniv.	1	0.3
Haliç Üniv.	1	1.5	Uludağ Üniv.	2	0.6
Hitit Üniv.	1	0.3	Yaşar Üniv.	2	0.6
Işık Üniv.	3	0.9	Yozgat Bozok Üniv.	5	1.5
İnönü Üniv.	5	1.5	Z. Bülent Ecevit Üniv.	1	0.3
İstanbul Arel Üniv.	5	1.5	Toplam	318	100
İstanbul Atılım Üniv.	6	2			
İstanbul Aydın Üniv.	6	2			
İstanbul Bilgi Üniv.	5	1.5			

Tablo 5'e göre araştırma kapsamındaki konu hakkında 68 üniversite çalışma yapmıştır. Bu üniversiteler içinden TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine en fazla çalışma yapan üniversite 48 tez ile Okan Üniversitesi (%15) olurken bu üniversiteyi 34 tez ile Marmara Üniversitesi (%11) takip etmektedir.

2010-2022 yılları arasında TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan tezler anabilim dalları açısından incelenmiş ve dağılım sonuçları Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı

Anabilim Dalı Adı	Sayı	Yüzde (%)
İşletme Anabilim Dalı	253	80
Muhasebe Ve Denetim Anabilim Dalı	24	8
Muhasebe Ve Finansal Yönetim Anabilim Dalı	17	5
İşletme Eğitimi Anabilim Dalı	3	0.9
İngilizce İşletme Anabilim Dalı	3	0.9
Bankacılık Ve Finans Anabilim Dalı	1	0.3
Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı	1	0.3
Muhasebe Ve Finansman Anabilim Dalı	4	1.3
Maliye Anabilim Dalı	1	0.3
Uluslararası Ticaret Ve Finans Anabilim Dalı	1	0.3
Uluslararası Ticaret Ve İşletmecilik Anab. D.	1	0.3
Muhasebe Anabilim Dalı	1	0.3
İşletme Yönetimi Anabilim Dalı	1	0.3
Muhasebe Finans Ve Bankacılık Anab. D.	1	0.3
Bankacılık Anabilim Dalı	2	0.6
İstatistik Anabilim Dalı	1	0.3
Turizm İşletmeciliği Ve Otelcilik Anab. Dalı	1	0.3
Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı	2	0.6
Toplam	318	100

TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan lisansüstü tezlerin dağılım verilerini gösteren Tablo 6'daki bulgular incelendiğinde 253'ünün işletme anabilim dalında (%80), 24'nün muhasebe ve denetim anabilim dalında (%8), 17'sinin muhasebe ve finansal yönetim anabilim dalında (%5) ve geriye kalan tezlerin ise tabloda belirtilen diğer anabilim dallarında yazıldığı ortaya konulmuştur.

TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine hazırlanan tezler konu başlıklarına göre incelenmiş ve ulaşılan sonuçlar Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Tezlerin konu başlıklarına göre dağılımı

Tez Konusu	Tez Sayısı	Yüzde (%)
TMS	155	48
TFRS	69	22
TMS/TRFS	45	15
BOBİ FRS	49	15
Toplam	318	100

Tablo 7’de TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan lisansüstü tezler konu başlıklarına göre incelenmiştir. Tablo 7’deki sonuçlara göre TMS başlığı altında 155 tez (%48), TFRS başlığı altında 69 tez (%22), TMS/TFRS başlığı altında 45 tez (%15) ve BOBİ FRS başlığı altında 49 tez (%15) yazılmıştır. Bu sonuca göre TMS konu başlığı daha fazla tercih edilmiştir.

SONUÇ

Türkiye’de muhasebe alanında ortak bir dilin oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla kuruluşlar tarafından TMS/TFRS ile ilgili geliştirme ve uyumlaştırma çalışmalarının sürekli yapıldığı görülmektedir. Gerek ulusal gerekse uluslararası kuruluşların yaptığı bu çalışmalar hem standartları kullananlar açısından hem de standartlara ilişkin akademik çalışmalar yapan akademisyenler tarafından özenle incelenmektedir. Bu kapsamda konuya ilişkin akademik çalışmaların da sayısı gün geçtikçe artmakta ve akademik çalışmaların alana katkı sağlayacağı öngörülmektedir. TMS/TFRS dışında BOBİ FRS’ nin de dikkate alınarak içerik analizinin de çalışmaya dahil edilmesi yönüyle çalışmamızın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2010-2022 yılları arasında YÖK teze yüklenen TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan 318 tez; yazarın cinsiyeti, tezin çeşidi, danışman unvanı, yayımlanma yılı, yayımlayan üniversite, anabilim dalı ve konu başlığı olmak üzere yedi başlık altında incelenerek yorumlanmıştır. Farklı kriterlere göre incelenen 318 tez hakkında elde edilen önemli bulguları şunlardır:

- 2010-2022 yılları arasında TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine yazılan lisansüstü tezlerin yazımına 130 kişiyle kadınlar (%41), 188 kişiyle erkekler (%59) katkıda bulunmuştur. Böylece araştırma kapsamındaki bu konuda erkeklerin kadınlardan daha fazla çalıştığı ortaya konulmuştur.
- TMS/TFRS ve BOBİ FRS başlığı altında yazılan 318 lisansüstü tezin 294’ü yüksek lisans (0,92) tezi iken kalan 24’ü ise doktora (0,08) tezinden oluşmaktadır. Bu bulgulara göre TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine çalışmanın daha çok yüksek lisans tezlerinde yoğunlaştığı görülmektedir.
- Araştırma kapsamındaki konu hakkında en fazla tezin 2019 yılında yazıldığı tespit edilmiştir.
- Danışman unvanı dikkate alındığında daha çok Prof. Dr. ve Doç. Dr. unvanına sahip akademisyenlerin tez danışmanlığı yaptığı sonucuna ulaşılmıştır.
- TMS/TFRS ve BOBİ FRS üzerine daha fazla çalışmanın Okan üniversitesi ve Marmara üniversitesi tarafından yapıldığı belirlenmiştir.
- Anabilim dalı kriteri dikkate alındığında ise diğer anabilim dallarına göre işletme anabilim dalında araştırma kapsamındaki konu hakkında daha fazla tez yazıldığı tespit edilmiştir.
- 2010-2022 yılları arasında TMS konu başlığı araştırma kapsamında yer alan diğer konu başlıklarına göre daha çok tercih edilmiştir.

Çalışmada yalnızca Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezinde erişilebilir olan TMS/TFRS ile BOBİ FRS konuları üzerine 2010-2022 yılları arasında hazırlanan lisansüstü tezler incelenmiştir. Araştırma sonucunda bu konuda yapılacak çalışmalarda konu ve yıl aralığının daha geniş tutularak konu kapsamında yazılan kitap, makale, bildiri ve raporların çalışmaya ilave edilmesi ile yapılacak çalışmaların literatüre daha fazla katkı sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır. Bunlara ek olarak,

ulusal ve uluslararası boyutlarda yapılacak olan çalışmaların daha da genişletilmesi sonuçların artırılması açısından önemlidir.

KAYNAKÇA

Akdoğan, N. (2006). Türkiye muhasebe standartlarının ilk uygulanmasında uygulanacak esaslar ve tfrs'ye geçiş bilançosunun düzenlenmesi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 8(1), 1-28.

Akgül, B. A., & Akay, H. (2003). *Uluslararası muhasebe standartları ve Türkiye uygulama etkinliğine ilişkin bir araştırma (2.Baskı)*. Türkmen Kitabevi. İstanbul.

Alataş, A & Kılıç, İ. (2018). Özet tablolar ile bobi frs ve tms/tfrs arasındaki farkların karşılaştırılması. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 64, 453-478. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/atlas/issue/55584/760718>

Alkan, G. (2014). Türkiye'de muhasebe alanında yapılan lisansüstü tez çalışmaları üzerine bir araştırma. (1984-2012). *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 64, 41-52. <https://doi.org/10.25095/mufad.396448>

Arzova, S. B., & Şahin, B. Ş. (2021). Tfrs/tms, bobi frs, kümi frs ve faizsiz finans muhasebe standartları kapsamında gerçeğe uygun değer kavramı. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 43 (1), 21-41. <https://doi.org/10.14780/muiibd.960261>

Ataman, B. & Cavlak, H. (2017). Büyük ve orta boy işletmeler için finansal raporlama standardı (bobi frs) ile tam set Türkiye muhasebe ve Türkiye finansal raporlama standartlarının (tms/tfrs) karşılaştırılması. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (FESA)*, 2 (3), 153-168. <https://doi.org/10.29106/fesa.348486>

Aytaç, A. & Gençoğlu, Ü.G. (2020). Maddi duran varlıklar ve amortismanlar açısından tfrs, bobi frs, kümi frs taslağı ve msug'taki uygulamaların karşılaştırılması. *Business and Economics Research Journal*. 11(3), 753-767. Doi: 10.20409/berj.2020.280

Çoban Çelikdemir, N. (2019). Türkiye'de muhasebe standartları konusunda yapılan tezlerin incelenmesi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 325-336. <https://isarder.org/index.php/isarder/article/view/761>

Durgut, M. & Pehlivan, A. (2018). Muhasebe (finansal raporlama) standartlarına yönelik Türkiye'de hazırlanan lisansüstü tez çalışmaları üzerine bir araştırma: 1987-2017 dönemi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 10. Yıl Özel Sayısı, 1-23. <https://doi.org/10.29067/muvu.340820>

Ercan, C. (2016). 2011-2013 yılları arasında düzenlenen uluslararası Türk coğrafyasında ufrs sempozyumları üzerine bir değerlendirme. *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 49-56.

Güngörmüş, A.H. (2016). Türkiye'de muhasebe standartlarına yönelik yazılan yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları üzerine bir araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (25), 347-362.

Gökçen, G., Öztürk, E. & Güleç, Ö.F. (2019). Kümi frs seti taslağı, bobi frs seti ve tam set tms/tfrs'nin temel konuları açısından karşılaştırılması. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt:4, Sayı:3. <https://doi.org/10.29106/fesa.616662>

İşseveroğlu, G., Ercan, C. & Aracı, H. (2014). *Türkiye'de 2005-2013 yılları arasında ufrs konusunda yapılan akademik çalışmalara ilişkin bir araştırma*. 2.Uluslararası Muhasebe ve Finans Sempozyumu, 29-31 Mayıs, Bursa.

Karavardar, A. & Kaymak, G. (2020). Muhasebe eğitimi alan üniversite öğrencilerinin tms/tfrs hakkındaki ilgi düzeyi, beklenti ve farkındalıklarına ilişkin bir araştırma: Giresun üniversitesi işletme bölümü örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 23(1),112-130.

<https://doi.org/10.29249/selcuksbmyd.630348>

Kocamaz, H. (2012). Uluslararası muhasebe standartlarının dünyada ve Türkiye'de oluşum ve gelişim süreci. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2), 105-120.

Koç, F. (2021). Türkiye'de muhasebe standartları ile finansal raporlama standartları kapsamında hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 92, 115-138. <https://doi.org/10.25095/mufad.882697>

Özdemir, S. (2020). Büyük ve orta boy işletmeler için finansal raporlama standardı (bobi frs) kapsamında nakit akış tablosu düzenlenmesinde doğrudan-dolaylı yöntem tartışması ve karşılaştırmalı örnek bir uygulama. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9 (1), 373-385. <https://doi.org/10.33206/mjss.527134>

Pekdemir, R. (2003). *Finansal kiralama işlemlerinde değerlendirme ve raporlama*. Ankara: TÜRMOB Yayınları, Sirküler Rapor Serisi.

Sarılgan, Ç. (2021). *BOBİ FRS ve dönemsonu mali tablolarının bobi frs'ye uygun hale getirilmesi: Örnek bir uygulama*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tekirdağ..

Şahin, E. (2010). *Uluslararası muhasebe standartları çerçevesinde oluşturulan TMS-16, TMS-36, TMS-38 muhasebe standartlarının tek düzen muhasebe sistemi ile Karşılaştırılması ve Çorum'da bir sanayi işletmesi örneği*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tez, Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çorum.

Şen, İ. K. & Özbirecikli, M. (2020). KÜMİ frs'nin iş dünyasına sağlayabileceği yararlar: Bobi frs, tms/tfrs ve mevcut muhasebe sistemi ile mukayeseli bir inceleme. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 22, 1-19. <https://doi.org/10.31460/mbdd.641657>

Toraman, C., & Bayramoğlu, M. (2006). Avrupa birliği uyum sürecinin muhasebe uygulamalarına etkisi,17.Dünya Muhasebe Kongresi. *Mali Çözüm Dergisi*, (76), 457-480.

Tunçez, H. A. (2018). Büyük ve orta boy işletmeler için finansal raporlama standardı (bobi frs) ile Türkiye muhasebe standartları (tms) arasındaki temel farklılıklar, *Journal of International Social Research*, 11 (61), 1018-1024.

Yıldırım, G. (2019). Bobi frs karşılıklar standardı ve uygulaması, *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, Özel Sayı, 421-431. <https://doi.org/10.21733/ibad.613746>